

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีต่อรายวิชาการบัญชีสำหรับธุรกิจอาหาร
เรื่อง หลักการบัญชีที่นำมาประยุกต์ใช้ในธุรกิจอาหารของนักศึกษาชั้นปีที่ 2
สาขาธุรกิจอาหารและโภชนาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง
The Development of Learning Achievement on Accounting Courses for Food Businesses
Using Accounting Principles Applied in The Food Business of 2 Year Student More in
Food Businesses and Nutrition, Rajabhat Mahasarakham University
by Using Simulation Learning Approach

ปภาพิต ศรีสว่างวงศ์¹

บทคัดย่อ

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้มนุษย์ในสังคมเกิดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีพในสังคม ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนจึงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติได้ คิดเป็นทำเป็น และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีต่อรายวิชาการบัญชีสำหรับธุรกิจอาหาร เรื่อง หลักการบัญชีที่นำมาประยุกต์ใช้ในธุรกิจอาหารของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาธุรกิจอาหารและโภชนาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง (2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษานักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาธุรกิจอาหารและโภชนาการที่มีต่อการเรียนรู้โดยการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง ซึ่งเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากนักศึกษาสาขาธุรกิจอาหารและโภชนาการ ชั้นปีที่ 2 โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง จำนวน 1 ห้อง สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t - test) ผลการวิจัยพบว่า (1) ผลการทดสอบก่อนเรียนของนักศึกษาสาขาธุรกิจอาหารและโภชนาการ ชั้นปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 5.63, S.D. = 7.19) ต่ำกว่าหลังเรียน โดยค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 6.75, S.D. = 8.94) (2) นักศึกษาสาขาธุรกิจอาหารและโภชนาการ ชั้นปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน โดยการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง โดยมีค่าเฉลี่ยรวมหลังเรียน (\bar{X} = 3.79, S.D. = 0.53) อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, การเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง

ABSTRACT

Education is the key to helping humans in social to learn and develop necessary skills for living in society. Therefore, teaching and learning management focuses on learning from real experience, practice, thinking making and continuous pursuit knowledge. The objectives for this study are: (1) to develop learning achievement on accounting courses for food businesses using accounting principles applied in the food business of 2 year student major in food businesses and nutrition, Rajabhat Mahasarakham University by using simulation learning approach, and 2) to study satisfaction of 2 year student major in food businesses and nutrition on learning by using simulation learning approach. The data were collected by purposive sampling and the sample consisted of 1 class. Descriptive statistical analysis consists of percentage, mean, standard deviation, and t-test. The results reveal that (1) the pre-test (\bar{X} = 5.63, S.D. = 7.19) of the 2 year student major in food

¹ อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม อีเมล Papapit2559@gmail.com

businesses and nutrition had lower average than the post-test (\bar{X} = 6.75, S.D. = 8.94). Moreover, (2) the 2 year student major in food businesses and nutrition have satisfied with the teaching and learning by using management simulation learning approach. Overall mean after learning (\bar{X} = 3.79, S.D. = 0.53) was the high level.

Keywords: Development of Learning Achievement, Simulation Learning Approach

ความสำคัญของปัญหา

ในสังคมปัจจุบันการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจะมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ จะต้องพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีสมรรถนะสูง โดยมุ่งเน้นการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มความสามารถ มุ่งเน้นประโยชน์ให้เกิดกับผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญจึงต้องจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ได้ฝึกปฏิบัติ คิดเป็น ทำเป็น และให้มีการใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ ดังนั้น สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่จะมีส่วนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเพิ่มมากขึ้น คือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาที่เรียนให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์และประสบการณ์ต่อผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริงและยั่งยืน (สมภพ สุวรรณรัฐ, ม.ป.ป. : 1)

การเรียนรู้ในรายวิชาหลักการบัญชี มีเนื้อหาสาระการเรียนรู้เพื่อให้นักศึกษาได้ศึกษาเรียนรู้และมีความรู้เกี่ยวกับหลักการจัดทำบัญชีที่สามารถนำไปปรับใช้ในธุรกิจอาหารและการประกอบวิชาชีพในอนาคตได้ อย่างไรก็ตาม กระบวนการจัดทำบัญชีตามลำดับขั้นตอนนั้น ทำให้ผู้เรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการพื้นฐานของการวิเคราะห์รายการค้า ตลอดจนการบันทึกบัญชีที่ถูกต้องได้ ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการจัดทำบัญชี ทำให้ผู้เรียนเกิดความท้อแท้และให้ความสนใจในการเรียนน้อยลง ผู้สอนจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนบทบาทที่เคยสอนแบบบรรยายที่ท่องจำเนื้อหาวิชามาถ่ายโอนให้ผู้เรียนฟัง ให้เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนในสถานการณ์จริง ซึ่งจะส่งเสริมผู้เรียนแสดงศักยภาพของตนเองได้มากขึ้น และส่งเสริมผู้เรียนปฏิบัติงานการเป็นผู้ประกอบการได้ ดังนั้น การเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง จึงเป็นรูปแบบการสอนที่สำคัญอย่างมากที่จะเพิ่มความสนใจ หรือเป็นการเปิดโอกาสแก่ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการอภิปราย และบรรลุเป้าหมายร่วมกัน ส่งผลให้ผู้เรียนมีความเจริญงอกงามทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ฝึกคิด และรวบรวมความรู้รวมทั้งได้ลงมือปฏิบัติจริง (Slavin, 1995) จึงจะสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างถูกต้องและตรงจุดได้อย่างมีประสิทธิภาพในกระบวนการเรียนการสอน

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีต่อรายวิชาการบัญชีสำหรับธุรกิจอาหาร เรื่อง หลักการบัญชีที่นำมาประยุกต์ใช้ในธุรกิจอาหารของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาธุรกิจอาหารและโภชนาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง แล้วนำไปดำเนินการกับนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหลักการบัญชีของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาธุรกิจอาหารและโภชนาการ โดยคาดว่า การใช้สถานการณ์จำลองจะเป็นรูปแบบการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน เกิดทักษะการเรียนรู้ และสามารถวิเคราะห์การแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสูงขึ้นได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เรื่อง หลักการบัญชีที่นำมาประยุกต์ใช้ในธุรกิจอาหาร ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาธุรกิจอาหารและโภชนาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาธุรกิจอาหารและโภชนาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่มีต่อการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง

นิยามศัพท์

1. รายวิชาหลักการบัญชีธุรกิจอาหาร หมายถึง รายวิชาที่มุ่งเน้นหลักและวิธีการบัญชีขั้นพื้นฐานของธุรกิจ จัดทำงบการเงินของธุรกิจทั่วไปและการวิเคราะห์งบการเงินเพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจ ลักษณะทั่วไปของธุรกิจอาหาร และนำหลักการบัญชีมาประยุกต์ใช้ธุรกิจการอาหาร
2. การเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง หมายถึง รูปแบบการสอนที่นำสถานการณ์จริงมาไว้ในห้องเรียน โดยพยายามทำให้เหมือนมากที่สุด โดยแบ่งกลุ่มละเท่าๆ กัน และมีการกำหนดเงื่อนไขจากกิจกรรมดังกล่าวซึ่งผู้เรียนจะเจอปัญหาและได้มีการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาภายในกลุ่มร่วมกัน
3. การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนทดสอบหลังเรียนหลักการบัญชี เรื่อง หลักการบัญชีที่นำมาประยุกต์ใช้ในธุรกิจอาหาร สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ของคะแนนทดสอบก่อนเรียน แบบปรนัยชนิดตัวเลือก 5 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ โดยใช้การสอนแบบสถานการณ์จำลองในการจัดการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
4. ความพึงพอใจของนักศึกษา หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของนักศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาธุรกิจอาหารและโภชนาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบวิธีการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีต่อรายวิชาการบัญชีสำหรับธุรกิจอาหาร เรื่อง หลักการบัญชีที่นำมาประยุกต์ใช้ในธุรกิจอาหารของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาธุรกิจอาหารและโภชนาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. รายวิชาหลักการบัญชีธุรกิจอาหาร

การบัญชีสำหรับธุรกิจอาหาร (Accounting for food Business) รหัส 5017261 จำนวน 3 หน่วยกิต อดตราส่วนการเรียน (3-0-6) เป็นรายวิชาที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับหลักและวิธีการบัญชีขั้นพื้นฐานของธุรกิจ จัดทำงบการเงินของธุรกิจทั่วไปและการวิเคราะห์งบการเงินเพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจ ลักษณะทั่วไปของธุรกิจอาหาร และนำหลักการบัญชีมาประยุกต์ใช้ธุรกิจการอาหาร เพื่อวัดผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน บัญชีต้นทุนที่มีต่อธุรกิจการอาหาร การคำนวณต้นทุนผลิตภัณฑ์ร่วม และผลิตภัณฑ์ผลพลอยได้ การคำนวณต้นทุนโดยแยกตามมาตรฐานกิจกรรม

2. การเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง

Alessi and Trollip (1991 : 159) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง เป็นการจำลองสถานการณ์ว่าเป็นวิธีการสอนอย่างหนึ่งที่สามารถนำไปใช้ในคอมพิวเตอร์ได้อย่างเต็มที่ โดยเฉพาะ ในการนำไปใช้ในการสอน สถานการณ์จำลองจะปรับปรุงการเรียนทบทวนและการฝึกไปเป็นการเพิ่มแรงจูงใจ, การถ่ายโยงการเรียน นอกจากนั้น การจำลองสถานการณ์จะใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง โดยส่วนใหญ่ จะอยู่ในรูปแบบของการแก้ปัญหา ครูทำหน้าที่เป็นเพียงผู้ควบคุม จะนำของจริงต่างๆ มาเป็นสื่อในการกระตุ้นผู้เข้าร่วมให้ใช้ทักษะของภาษาทุกด้านในการรับข้อมูลพร้อมๆ กัน ผู้เข้าร่วมสถานการณ์แต่ละคนจะได้รับบัตรแสดงขอบข่ายหน้าที่ความรับผิดชอบ และข้อมูลจำเป็น

เพิ่มเติม และทุกคนต้องปฏิบัติตามหน้าที่ของตนอย่างจริงจัง (Holden, 1981 : 5) อย่างไรก็ตาม การจัดสภาพแวดล้อมโดยเลียนแบบสภาพเหตุการณ์ที่ใกล้เคียงกับสภาพที่เป็นจริงมากที่สุด โดยผู้เรียนแสดงบทบาท และสามารถคิดตัดสินใจในการแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่ตนกำลังเผชิญอยู่ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในสิ่งต่างๆ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริงต่อไป (สุขสม สิวะอมรัตน์, 2552 : 20) และจากความหมายของการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง ดังกล่าวข้างต้นสรุปว่า การเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง หมายถึง รูปแบบการสอนที่นำสถานการณ์จริงมาไว้ในห้องเรียน โดยพยายามทำให้เหมือนมากที่สุด โดยแบ่งกลุ่มละเท่าๆ กัน และมีการกำหนดเงื่อนไข จากกิจกรรมดังกล่าว ซึ่งผู้เรียนจะเจอปัญหาและได้มีการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาภายในกลุ่มร่วมกัน

จากการทบทวนงานวรรณกรรมของการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง โดยส่วนใหญ่จากงานวิจัยต่างประเทศจะมีจำนวนมาก อย่างไรก็ตาม สำหรับการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนเกี่ยวกับวิชาชีพซึ่งยังมีจำนวนน้อยในการวิจัยครั้งนี้ใช้กรอบแนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ของโคลป์ (Kolb's Experiential Learning Theory) ซึ่งได้กล่าวว่า การเรียนรู้เกิดจากการเปลี่ยนแปลงโดยผ่านประสบการณ์และการเรียนรู้ที่แท้จริงนั้นประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่เป็นรูปธรรม 2) การสังเกตอย่างใคร่ครวญ 3) การสร้างโมทัศน์เป็นแนวคิดนามธรรม และ 4) การประยุกต์หลักการไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ (สมจิตต์ สินธุ์ชัย และกันยารัตน์ อุบลวรรณ, 2560 : 2) โดยผู้เรียนจะสามารถนำเอาความรู้อยอดจากที่ได้เรียนมาทั้งหมด ไปปฏิบัติจริง โดยหลักสำคัญของสถานการณ์จำลอง โดย Taylor and Welford (1978 : 27) ได้กล่าวถึงเหตุผลหลักใหญ่ประกอบด้วย 3 ประการ ดังนี้

1. เป็นเทคนิคที่นำไปสู่ความเข้าใจและกิจกรรมในชั้นเรียน และในกิจกรรมที่ร่วมกันทั้งครู และนักเรียน เป็นการนำเอาเหตุการณ์ปกติและการร่วมกันแก้ปัญหาเพื่อเข้าใจถึงสถานการณ์
2. สถานการณ์จำลอง มักเป็นปัญหาพื้นฐาน และเป็นประโยชน์ในการพัฒนากระบวนการ แก้ปัญหาในเรื่องการเรียน ถ้าได้กระทำครอบคลุมถึงทักษะทางสังคม ก็จะเป็นความสัมพันธ์โดยตรงในการนำไปใช้กับโลกภายนอกได้
3. เป็นเทคนิควิธีที่เป็นกลไกพื้นฐานเชื่อมโยงสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง และการยืดหยุ่นของระดับการคิด และการตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ที่ผันแปร

อย่างไรก็ตาม การจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์ จะทำให้ผู้สอนได้ทราบถึงข้อดีและข้อจำกัดของการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำมาปรับใช้ในกระบวนการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สุจริต เพียรชอบ, 2531 : 251) โดยสรุปได้ดังนี้

ข้อดีของการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์

1. ช่วยให้เกิดความร่วมมือโดยไม่คิดถึงการแข่งขัน
2. ช่วยให้ผู้เรียนตื่นตัว กระตือรือร้น ให้ความร่วมมือและกล้าแสดงความคิดเห็น
3. ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกการแก้ปัญหา แม้จะผิดพลาดก็ไม่ทำให้เกิดผลเสียหายขึ้น
4. ช่วยให้ผู้เรียนได้มองเห็นสถานการณ์ด้วยตนเอง บางสถานการณ์ที่เป็นนามธรรม สามารถเข้าใจและทำให้เป็นจริงขึ้นมาได้

ข้อจำกัดของการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์

1. ผู้สอนต้องเตรียมสถานการณ์จำลองเพื่อใช้ในห้องเรียน ทำให้ต้องใช้เวลาในการเตรียม จึงไม่มุ่งใจให้ผู้สอนใช้วิธีนี้ในการสอน
2. การอภิปรายและสรุปผล เป็นขั้นสำคัญซึ่งต้องอาศัยประสบการณ์ความชำนาญของผู้สอนจึงจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง
3. ต้องมีเวลาเพียงพอในการดำเนินกิจกรรมและการอภิปรายสรุปผล

3. การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Husen and Postlethwaite (1985) ได้ให้ความหมายว่า การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นผลสะท้อนของความรู้และการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างที่ทักษะและความรู้กำลังพัฒนา สำหรับ Eysneck and Meili (1972: 7) กล่าวว่า ความสำเร็จ ความคล่องแคล่ว ความชำนาญในการใช้ทักษะหรือการประยุกต์ใช้ความรู้ต่างๆ สำหรับความหมายคำว่า “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน” หมายถึง ความรู้หรือทักษะอันเกิดจากการเรียนรู้ในวิชาต่างๆ ที่ได้เรียนมาแล้ว ซึ่งได้จากผลการทดสอบของครูผู้สอนหรือผู้รับผิดชอบในการสอน หรือทั้งสองอย่างรวมกัน นอกจากนี้ ความสามารถหรือผลสำเร็จที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์เรียนรู้ทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ซึ่งจำแนกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ตามลักษณะของวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน (ปราณี กองจินดา, 2549 : 42) โดยผลที่เกิดจากกระบวนการเรียนการสอนจะทำให้แก่นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและสามารถวัดได้โดยการแสดงออกมาทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย (อชชญา วุฑฒิรักษ์, 2557 : 9) และจากความหมายของการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังกล่าวข้างต้นสรุปว่า การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลของคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนในรายวิชา หลักการบัญชีที่นำมาประยุกต์ใช้ในธุรกิจอาหาร โดยการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2552 : 96) ดังนี้

1. แบบทดสอบที่ผู้สอนสร้างขึ้นเอง หมายถึง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเฉพาะกลุ่มที่ผู้สอนเป็นแบบทดสอบที่ผู้สอนใช้โดยทั่วไปในสถานศึกษา ได้แก่ ข้อสอบอัตนัย และข้อสอบปรนัย เป็นต้น
2. แบบทดสอบมาตรฐาน หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนทั่วไป โดยสร้างจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีการวิเคราะห์และมีการปรับปรุงกันอย่างดี มีคุณภาพ มาตรฐาน กล่าวคือ มีมาตรฐานในการสอบวิธีการให้คะแนนตลอดจนการแปลผลของค่าคะแนน

อย่างไรก็ตาม ได้มีการศึกษาหลายท่าน กล่าวถึง ลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ดี (สิริพร ทิพย์คง, 2545 : 195; พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2552 : 135-161) ดังต่อไปนี้

1. ความเที่ยงตรง แบบทดสอบที่สามารถนำไปวัดในสิ่งที่เราต้องการวัดได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน ตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด
 2. ความเชื่อมั่น แบบทดสอบที่สามารถวัดได้คงที่ไม่ว่าจะวัดกี่ครั้งยังมีค่าเหมือนเดิมเสมอ
 3. ความเป็นปรนัย แบบทดสอบที่มีคำถามชัดเจน ถูกต้องตามหลักวิชา และเข้าใจตรงกัน
 4. การถามลึก หมายถึง ไม่ถามเพียงพฤติกรรมขั้นความรู้ความจำ โดยถามตามตำราหรือถามตามที่ครูสอน แต่พยายามถามพฤติกรรมขั้นสูงกว่าขั้นความรู้ความจำได้แก่ ความเข้าใจการนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า
 5. ความยากง่ายพอเหมาะ หมายถึง ข้อสอบที่บอกให้ทราบว่าคุณสอบข้อนั้นมีคนตอบถูกมากหรือถูกน้อย
 6. อำนาจจำแนก หมายถึง แบบทดสอบนี้สามารถแยกผู้เรียนเก่งและเรียนอ่อน
 7. ความยุติธรรม คำถามของแบบทดสอบต้องเป็นแบบทดสอบที่ไม่ลำเอียงให้กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง
- ดังนั้น งานวิจัยครั้งนี้ใช้การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบทดสอบปรนัยแบบตัวเลือก เนื่องจากแบบทดสอบได้รับความนิยมใช้กันมากและมีความเป็นปรนัยสูง ซึ่งสามารถได้รับความรู้ได้ทุกระดับสำหรับทุกพฤติกรรมของด้านพุทธิพิสัย

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

ฐานิตา ทองศิริ (2555 : 13) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบัญชีเบื้องต้น 1 เรื่อง สินทรัพย์หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ โดยใช้สื่อการเรียนการสอนสถานการณ์จำลองของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาดุสิตพัฒนชยการเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับ ปวช.ชั้นปีที่ 1 ห่อง1/3 ก่อนและหลังใช้สื่อการเรียนการสอน “สถานการณ์จำลอง” เรื่องสินทรัพย์หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ โดยคะแนนหลังเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ย = 11.00 สูงกว่าคะแนนก่อนใช้สื่อการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย = 4.49 อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 และผู้เรียนมีการพัฒนากระบวนการคิด มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระตามวัตถุประสงค์ อีกทั้งยังปรับมีทัศนคติที่ดีขึ้นต่อการเรียนวิชาบัญชี และทำให้เรียนอย่างมีความสุข

ยอดขวัญ กิ่งมณี (2542, บทคัดย่อ) การพัฒนาการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองในวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4: การวิจัยเชิงปฏิบัติการ พบว่า การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง ร่วมกับการใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ทำให้นักเรียนได้รับความรู้ เกิดความกระตือรือร้นในการเรียน สนุกสนาน เพลิดเพลิน สนใจเรียนมากขึ้น นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมากขึ้น ได้อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ร่วมกัน กล้าแสดงออก เกิดประสบการณ์ในการแก้ปัญหา สามารถตัดสินใจคิดอย่างมีเหตุผล รู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นมากขึ้น และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม เรื่องมนุษย์กับทรัพยากรธรรมชาติ ภายหลังที่ได้รับการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองร่วมกับการใช้ หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการสูงขึ้น

ยุพิน ศุภรัชตเศรณี (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้เทคนิคการสอนจำลองสถานการณ์ในการสอนวิชาการบัญชีปฏิบัติการของนักศึกษาปีที่ 4 คณะการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต พบว่า ผลการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และเจตคติกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบ้านท่าแหวน จังหวัดลำปาง แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติที่ดีต่อการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ประด็นันท์ ประดับศิลป์ และลักขณา เกตุเตียน (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้เทคนิคการสอนจำลองสถานการณ์ในการสอนวิชาการบัญชีปฏิบัติการของนักศึกษาปีที่ 4 คณะการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้และคะแนนทดสอบของนักเรียนก่อนและหลังการเรียนรู้ในวิชาปฏิบัติการผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยรวมสูงขึ้น เนื่องจากการสอนแบบสถานการณ์จำลอง ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่ดึงดูดความสนใจร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างจริงจัง ตลอดจนผู้เรียนได้เรียนรู้กับการเผชิญปัญหาและแก้ปัญหาภายในระยะเวลาที่กำหนด ทำให้ผู้เรียนเข้าใจสถานการณ์จริงเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการปฏิบัติงานจริงในอนาคตได้

อัชชญา วุฑฒิรักษ์ (2557 : 2) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การจดทะเบียน กิจการห้างหุ้นส่วน และบริษัทจำกัด รายวิชา กระบวนการจัดทำบัญชีของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 สาขาการบัญชี โดยการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลองวิทยาลัยอาชีวศึกษาสันติราษฎร์ในพระอุปถัมภ์ฯ พบว่า การสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบสถานการณ์จำลองนั้น สามารถช่วยให้ผู้สอนมีบรรยากาศของการปฏิบัติงานจริง และนักศึกษาสามารถแก้ไขปัญหาทางการเรียนในรายวิชาการบัญชีธุรกิจอาหารซึ่งทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และนักศึกษามีความพึงพอใจ โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 39.10 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

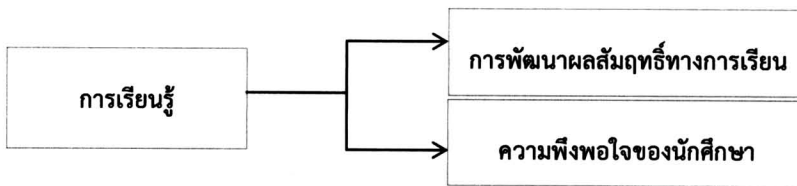
4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Snyder et al. (2003, 1109A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการออกแบบการใช้เทคโนโลยีทางการสอนสำหรับการสอนประวัติศาสตร์เกี่ยวกับสถาปัตยกรรม พบว่า การใช้สถานการณ์จำลองในการสอนสำหรับประวัติศาสตร์ด้านสถาปัตยกรรมช่วยทำให้เจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนดีขึ้น

Jones (1983 : 1-2) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ Simulation in Language Teaching พบว่า การสร้าง กิจกรรมสถานการณ์จำลองมีความมุ่งหมายเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะภาษา การคิดวิเคราะห์รวมทั้งการ

ฝึกบูรณาการต่างๆ จากสถานการณ์จำลองเข้าด้วยกัน เนื่องจาก สถานการณ์จำลองมีความใกล้เคียงกับ สถานการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการแก้ปัญหาใน สถานการณ์ดังกล่าวได้จริง นอกจากนี้ สถานการณ์จำลองยังมีความมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ทำงาน ร่วมกันเป็นกลุ่ม รู้จักแสดงความคิดเห็นของตนเองและยอมรับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่น ดังนั้น การสร้าง กิจกรรมสถานการณ์จำลองจึงเป็นการเปลี่ยนรูปแบบการจัดการจัดการเรียนรู้อัตโนมัติผู้สอนมาเป็นศูนย์กลาง

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. นักศึกษามีพัฒนาการผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาธุรกิจอาหารและ โภชนาการ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหลักการบัญชีธุรกิจอาหาร เรื่อง หลักการบัญชีที่นำมาประยุกต์ใช้ในธุรกิจ อาหาร โดยการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง
2. นักศึกษามีความพึงพอใจในเรียนหลักการบัญชีธุรกิจอาหาร เรื่อง หลักการบัญชีที่นำมาประยุกต์ใช้ในธุรกิจ อาหาร โดยการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาธุรกิจอาหารและ โภชนาการ จำนวน 8 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหลักการบัญชีธุรกิจอาหาร
2. พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ อาคาร 35 คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม
3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 4 เดือน ภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2560
4. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
 - 4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง เรื่อง หลักการบัญชีที่นำมาประยุกต์ใช้ใน ธุรกิจอาหาร
 - 4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา หลักการบัญชีธุรกิจอาหารและความ พึงพอใจของนักศึกษา
5. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมี 2 ชนิด ได้แก่
 - 5.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลองในรายวิชาหลักการบัญชี ธุรกิจอาหาร
 - 5.2 เครื่องมือรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังใน รายวิชาหลักการบัญชีธุรกิจอาหาร จำนวน 10 ข้อ

วิธีการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

แผนการจัดการเรียนการสอนการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลองในรายวิชาหลักการบัญชีธุรกิจอาหาร มีดังนี้

1. ศึกษาข้อช่วยเนื้อหาของวิชาหลักการบัญชีธุรกิจอาหาร จากหลักสูตรสถานศึกษา แผนการสอน หนังสือเรียนและตำราเกี่ยวกับหลักการบัญชีขั้นต้น หรือ หลักการบัญชี และเทคนิคการสร้างชุดการสอน จากเอกสาร ตำรา เพื่อนำเอาทฤษฎีแนวคิด และเทคนิควิธีการสร้างเป็นแนวทางสร้างการใช้กิจกรรมกลุ่ม

2. ดำเนินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมกลุ่มแบบร่วมมือ ได้ดังนี้

2.1 นำเข้าสู่บทเรียน (อธิบายวัตถุประสงค์และทวนความรู้เดิมจากที่เรียนมาคาบที่ผ่านมา

2.2 การวิเคราะห์เนื้อหา

2.3 สรุปให้องค์ความรู้โดยอาจารย์ช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

2.4 แบ่งนักศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม เพื่อศึกษาเนื้อหาและมอบกิจกรรมให้ทำ

2.5 นักศึกษาแต่ละคนทำแบบทดสอบหลังเรียน และนำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบและเมื่อเรียบจบในแต่ละชั่วโมงเปรียบเทียบคะแนนฐานโดยคิดจากคะแนนการทำแบบทดสอบก่อนเรียนของนักศึกษาเป็นคะแนนฐาน

2.6 นำแผนมาใช้กับกลุ่มทดลอง

3. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาคู่มือหลักสูตรของสถานศึกษา สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เกี่ยวกับอัตราเวลาเรียน แนวดำเนินการ และวิธีการวัดผลประเมินผล

3.2 การวัดผลประเมินผลในชั้นเรียนของสาขาธุรกิจอาหารและโภชนาการมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3.3 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบทดสอบการวัดผล และการประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ

3.4 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบัญชีธุรกิจอาหารเป็นแบบทดสอบรวมทุกเนื้อหาสำหรับใช้ทดสอบหลังการทดลอง เป็นแบบปรนัยชนิด 5 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

3.5 นำร่างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบโครงสร้างเนื้อหา ตลอดจนความถูกต้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.6 ทำการปรับปรุงแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักศึกษาระดับ

ปริญญาตรีที่ไม่ใช่ห้องที่ทำการทดลอง จำนวน 30 คน

3.8 ทำการปรับปรุงแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.9 กำหนดเกณฑ์วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ	
จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 100 คะแนน	ความหมาย
80-100	ดีเยี่ยม
75-79	ดีมาก
70-74	ดี
65-69	ดีปานกลาง
60-64	ปานกลาง
55-59	อ่อน
50-54	อ่อนมาก
0-49	ต่ำกว่าเกณฑ์ (ตก)

3.10 ทำการทดสอบนักศึกษาโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการใช้แบบการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การจัดกระทำข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้องของการตอบแบบทดสอบจากทั้งหมด 8 ฉบับ และแบบสอบถาม 8 ฉบับ คัดเลือกที่มีความสมบูรณ์ไว้เพื่อทำการวิเคราะห์ที่ได้จำนวน 8 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

2. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมการวิเคราะห์สถิติด้วยคอมพิวเตอร์ชื่อ SPSS for Windows ดังนี้

2.1 การศึกษาประสิทธิภาพของวิธีการสอนแบบสถานการณ์จำลองวิชาการบัญชีธุรกิจอาหารทำการวิเคราะห์โดยการบรรยายสรุปโครงสร้าง และใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย และร้อยละ

2.2 การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบัญชีธุรกิจอาหาร ทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิชาการบัญชีธุรกิจอาหารกับคะแนนระดับ ดี โดยใช้สถิติทดสอบค่าที แบบกลุ่มเดียว (One-Sample t-test Statistics) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติอ้างอิง ได้แก่ สถิติทดสอบค่า t (t-test) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

ผลของการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีต่อรายวิชาการบัญชีสำหรับธุรกิจอาหาร เรื่อง หลักการบัญชีที่นำมาประยุกต์ใช้ในธุรกิจอาหาร ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาธุรกิจอาหารและโภชนาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลได้ ดังนี้

ตอนที่ 1 แสดงผลคะแนนทดสอบก่อนและหลังเรียน เรื่อง หลักการบัญชีที่นำมาประยุกต์ใช้ในธุรกิจอาหาร ของนักศึกษาสาขาธุรกิจอาหารและโภชนาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง

ตารางที่ 2 คะแนนทดสอบก่อนและหลังเรียน เรื่อง หลักการบัญชีที่นำมาประยุกต์ใช้ในธุรกิจอาหารของ นักศึกษาสาขาธุรกิจอาหารและโภชนาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง

นักศึกษาทั้งหมด 8 คน		ก่อนเรียน	หลังเรียน
	คะแนนรวม	45	54
	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	5.63	6.75
	ค่า S.D.	7.19	8.94

จากตาราง 2 แสดงว่า ผลการทดสอบก่อนเรียนของของนักศึกษาสาขาธุรกิจอาหารและโภชนาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พบว่า หลังเรียน ($\bar{X} = 6.75$, S.D. = 8.94) มากกว่า ก่อนเรียน ($\bar{X} = 5.63$, S.D. = 7.19)

ตอนที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบัญชีธุรกิจอาหารของนักศึกษา ระดับของนักศึกษาสาขาธุรกิจอาหารและโภชนาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยการ เรียนรู้แบบ สถานการณ์จำลอง

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบัญชีธุรกิจอาหารของนักศึกษาสาขา ธุรกิจอาหารและโภชนาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง

การทดสอบ	N	\bar{X}	S.D.	df	t	P-Value
คะแนนเกณฑ์	8	10	2.12	7	6.422	.000*
คะแนนของกลุ่มทดลอง		84.77				

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของของนักศึกษาระดับของนักศึกษาสาขาธุรกิจอาหารและ โภชนาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จากการที่นักศึกษาได้รับการจัดการเรียนการสอน โดยการเรียนรู้แบบ สถานการณ์จำลอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมี คะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อ 1 ที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนรายวิชาการบัญชีธุรกิจอาหารหลังการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนเรื่องหลักการบัญชีที่นำมาประยุกต์ใช้ใน ธุรกิจอาหาร ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาธุรกิจอาหารและโภชนาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยการ เรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง

ตารางที่ 4 ผลแสดงผลความพึงพอใจของผู้เรียนหลังการเรียนรู้วิชาการบัญชีธุรกิจอาหารของนักศึกษา สาขาธุรกิจอาหารและโภชนาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง

ผู้เรียนหลังเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ก่อนจัดกิจกรรม นักศึกษามีความรู้เอกสารในรายวิชา	4.04	0.60	มาก
2. การจัดกลุ่มช่วยนักศึกษาได้ปรึกษาหารือร่วมกัน	4.23	0.52	มาก
3. นักศึกษาให้ความร่วมมือกับกิจกรรมกลุ่มเป็นอย่างดี	4.30	0.52	มาก
4. นักศึกษาได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกิจกรรมที่มอบหมาย	3.13	0.55	ปานกลาง
5. นำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการเรียนและประกอบอาชีพในอนาคต	4.29	0.50	มาก
6. การเรียนแบบสถานการณ์จำลองทำให้มีอิสระกล้าแสดงออกกล้าซักถาม และแสดงความคิดเห็นร่วมกัน	2.77	0.57	ปานกลาง
7. การจัดกิจกรรมสถานการณ์การจำลองนี้ทำให้ผู้เรียนได้รับความสนุกสนาน	4.63	0.53	มากที่สุด
ผู้เรียนหลังเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. เนื้อหาในกิจกรรมที่ร่วมกันมีการวางแผนไว้ล่วงหน้า	3.22	0.45	ปานกลาง
2. นักศึกษาได้เตรียมความพร้อมก่อนลงมือปฏิบัติกิจกรรม	3.07	0.58	ปานกลาง
3. หลังจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลองของนักศึกษามีความรู้เพิ่มมากขึ้น	4.25	0.50	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.79	0.53	มาก

จากตารางที่ 4 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนหลังการเรียนรู้วิชาการบัญชีธุรกิจอาหารของนักศึกษาสาขาธุรกิจอาหารและโภชนาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง หลังเรียนแบบสถานการณ์จำลอง มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.53)

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการบัญชีธุรกิจอาหารของนักศึกษาสาขาธุรกิจอาหารและโภชนาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม และศึกษาประสิทธิผลของวิธีการสอนแบบสถานการณ์จำลองรายวิชาการบัญชีธุรกิจอาหาร

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาการบัญชีธุรกิจอาหารของนักศึกษาสาขาธุรกิจอาหารและโภชนาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามโดยการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง อยู่ในระดับ ดีเยี่ยม ระดับคะแนน 84.77 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน แสดงว่า หลังการสอนด้วยวิธีการสอนแบบสถานการณ์จำลองรายวิชาการบัญชีธุรกิจอาหารของนักศึกษาสาขาธุรกิจอาหารและโภชนาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม อยู่ในระดับ ดีเยี่ยม สอดคล้องกับงานวิจัยของอดิศร ชาวสะอาด (2556 : 5) พบว่า นักเรียนที่เรียนวิชาภาษาไทย หน่วยการเรียนรู้เรื่องพระบรมราโชวาท โดยใช้สถานการณ์จำลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยนักเรียนมีผลคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน 2.67 และคะแนนหลังเรียน 8.51 นอกจากนี้ การสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบสถานการณ์จำลองนั้นสามารถช่วยให้ผู้สอนมีบรรยากาศของการปฏิบัติงานจริง และนักศึกษาสามารถแก้ไขปัญหาทางการเรียนในรายวิชาการบัญชีธุรกิจอาหารซึ่งทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น (อัชชญา วุฑฒิรักษ์, 2557 : 2) ซึ่งสอดคล้องกับ

ยอดขวัญ กิ่งมณี (2542, บทคัดย่อ) พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม เรื่องมนุษย์กับทรัพยากรธรรมชาติ ภายหลังจากได้รับการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองร่วมกับการใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการสูงขึ้นไป สอดคล้องกับการวิจัยของ ประดิษฐ์ ประดับศิลป์ และลักขณา เกตุเตียน (2553, บทคัดย่อ) พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้และคะแนนทดสอบของผู้เรียนก่อนและหลังการเรียนรู้ในวิชาปฏิบัติการผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยรวมสูงขึ้น เนื่องจากการสอนแบบสถานการณ์จำลองซึ่งเป็นวิธีการสอนที่ดึงดูดความสนใจร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างจริงจัง ตลอดจนผู้เรียนได้เรียนรู้กับการเผชิญปัญหาและแก้ปัญหาภายในระยะเวลาที่กำหนดทำให้ผู้เรียนเข้าใจสถานการณ์จริงเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการปฏิบัติงานจริงในอนาคตได้ และสอดคล้องกับฐานิตา ทองศิริ (2555, บทคัดย่อ) พบว่า หลังใช้สถานการณ์จำลองในกระบวนการเรียนการสอนทำให้ค่าเฉลี่ยเพิ่มสูงขึ้น

2. ผลประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาธุรกิจอาหารและโภชนาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เรื่อง หลักการบัญชีที่นำมาประยุกต์ใช้ในธุรกิจอาหาร พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า การจัดกิจกรรมแบบสถานการณ์จำลองนั้นจะช่วยทำให้ผู้เรียนได้รับความสนุกสนาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.53) นักศึกษาให้ความร่วมมือกับกิจกรรมกลุ่มเป็นอย่างดี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.52) และลำดับสุดท้ายการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลองทำให้ผู้เรียนได้นำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการเรียนและการประกอบอาชีพในอนาคตได้ ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.50) โดยหลังการใช้แบบสถานการณ์จำลอง เรื่อง หลักการบัญชีที่นำมาประยุกต์ใช้ในธุรกิจอาหารจะมีคะแนนสูงขึ้น ตามที่ตั้งสมมติฐานไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉญา วุฑฒิรักษ์ (2557 : 14-15) พบว่า ความพึงพอใจของผู้เรียน เรื่อง เอกสารที่ใช้ในการจดทะเบียนจัดตั้งกิจการพาณิชย์ กิจการห้างหุ้นส่วน และบริษัทจำกัด ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 ห้อง 2/2 สาขาวิชาการบัญชีวิทยาลัยอาชีวศึกษาสันติราษฎร์ ในพระอุปถัมภ์ฯ โดยสถานการณ์จำลอง หลังเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลองจากจำนวนนักศึกษา เข้าร่วมกิจกรรม 47 คนผลจากการสำรวจ พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจ ซึ่งค่าเฉลี่ยรวม 39.10 และมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับอดิสร ขาวสะอาด (2556 : 5) พบว่า นักเรียนที่เรียนที่เรียนวิชาภาษาไทย หน่วยการเรียนรู้เรื่องพระบรมราโชวาท โดยใช้สถานการณ์จำลอง มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 69.28 นอกจากนี้ การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองร่วมกับการใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการจะให้นักเรียนได้รับความรู้ เกิดความกระตือรือร้นในการเรียน สนุกสนานเพลิดเพลิน สนใจเรียนมากขึ้น นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมากขึ้น ได้อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน กล้าแสดงออก เกิดประสบการณ์ในการแก้ปัญหาสามารถตัดสินใจคิดอย่างมีเหตุผล รู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นมากขึ้น (Snyder et al., 2003, 1109A)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. กิจกรรมในการเรียนรู้ที่อาจารย์ผู้สอนจัดขึ้นนั้นควรเป็นกิจกรรมที่แปลกใหม่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจใฝ่เรียนรู้ สร้างความตั้งใจในการเรียนของผู้เรียน
2. ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น อาจารย์ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เสนอความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่และเป็นอิสระเพื่อให้ผู้เรียนไม่รู้สึกอึดอัด สามารถถ่ายทอดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดจน ส่งเสริมการฝึกทักษะการเรียนรู้ ฟัง พูด อ่าน เขียนให้ผู้เรียนเข้าใจอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาอื่น เช่น หลักการบัญชี เนื่องจากเป็นรายวิชาที่มีการปฏิบัติ และการบรรยายจะทำให้เห็นภาพที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น และจากกลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น นักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยร่วมกันและปัจจัยที่แตกต่างกัน

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มผู้เรียนด้วยรูปแบบ การสอนปกติกับวิธีการสอนในรูปแบบอื่นๆ เพื่อให้งานวิจัยสามารถเกิดความหลากหลายและสามารถมองเห็นปัญหาและช่วยให้อาจารย์ผู้สอนสามารถนำมาปรับปรุงรูปแบบวิธีการสอนให้ดียิ่งขึ้น
3. ควรมีการต่อยอดในการวิจัยเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนในรายวิชาของสาขางานอื่นในภาคเรียนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ฐานิตา ทองศิริ. 2555. การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบัญชีเบื้องต้น 1 เรื่อง สินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ โดยใช้สื่อการเรียนการสอนสถานการณ์จำลองของนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาศุสิตพัฒนชกษการเขตรราชเทวี กรุงเทพมหานคร : บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร.
- ประดินันท์ ประดับศิลป์ และลักขณา เกตุเตียน. 2553. การใช้เทคนิคการสอนจำลองสถานการณ์ในการสอนวิชาการบัญชีปฏิบัติการของนักศึกษาปีที่ 4 คณะการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร.
- สมภพ สุวรรณรัฐ. ม.ป.ป. หลักและแนวทางการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญตามรูปแบบ CIPPA. เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ เขียนแผนการสอนที่เน้นสมรรถนะอาชีพ.
- อชชญา วุฑฒิรักษ์. 2557. การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การจดทะเบียน กิจการห้างหุ้นส่วน และบริษัท จำกัด รายวิชา กระบวนการจัดทำบัญชีของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 (ปวช.) สาขาการบัญชี โดยการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง วิทยาลัยอาชีวศึกษาสันติราษฎร์ ในพระอุปถัมภ์ฯ. ครุศาสตร์บัณฑิต. วิทยาลัยครูบุรีรัมย์.
- Slavin, R. E. 1995. *Cooperative learning: Theory, research and practice*. (2nd ed.). Boston, MA: Allyn & Bacon.
- Snyder, C. R., Lopez, S. J., Shorey, H. S., Rand, K. L., and Feldman, D. B. 2003. *Hope theory, measurements, and applications to school psychology*. *School Psychology Quarterly*. 18, 122-139.